

Zasedanje marib. oblastne skupščine.

Zadnje soboto, dne 5. t. m., se je sestala v mariborski kazinski dvorani oblastna skupščina. Zasedanje je otvoril predsednik g. dr. Jožef Leskovar ob navzočnosti velikega župana g. dr. Franca Schaubacha, ki je prečital kraljevi ukaz, s katerim se odpravlja novo zasedanje. Nadalje je podal g. veliki župan poročilo samouprave v mariborski oblasti, o nalogah samouprav in obljubil državno pomoč. Izvajanjem g. velikega župana so pritrjevali vsi poslanci.

Za velikim županom je govoril g. predsednik dr. Leskovar, ki je predvsem naglašal, da ni bilo mogoče oblastnemu odboru sestaviti proračuna, ker se niso odstopila pasamezna ministrstva samoupravam vseh poslov, ki bodo prenešeni na oblastne skupščine in s tem prenosom bodo tudi natančno določeni krediti, katere dobijo samouprave. V sredini tega meseca si bo oblastni odbor na jasnem, kaj da mu vse pripade in potem šele bo mogoče govoriti o sestavi proračuna za leto 1928.

G. predsednik je še poročal o nastavitvi uradništva pri oblastnem odboru in prešel nato na dela, katere je odbor že izvršil, ali jih pa bo v najbližnjem času.

Gradbena dela.

Oblastni odbor je prevzel dve državni zdravilišči v Dobrni in Rogoški Slatini. Za izvedbo gradb se je najelo 10 mil. Din posojila.

Oblastni odbor je za regulacijo Drave, Mure, Savinje že za letošnje leto postavil v proračun 500.000 Din. Za regulacijo Drave je v proračunu 1927-28 predviden znesek 5.000.000 Din. Najhujši je položaj Savinje v celjskem okolišju v poštev prideta Voglajna in Hudinja. Načrti so že izdelani in bo regulacija stala približno 1.000.000 Din. K tem stroškom bo oblastni odbor prispeval 150.000 Din. Povečati se bo mogla odprtina železniškega mostu čez Voglajno. Izmed manjših vod je Mislinja najpotrebnejša regulacije. Okrajni zastop slovenjgraški je prišel že z delom v delu med Bukovsko vasjo in St. Janžem pri Slovenjgradu. Ta uravnava je dovršena že v dolžini 1,3 km, 0,7 km pa je še v delu. Poplave so mnogo zgradb zopet porušile. K celotnemu delu prispeva oblastni odbor 300.000 Din. Popraviti bo treba mesto vstric slovenjgraškega kolodvora in v smeri proti Doliču.

Na Koroškem je napravila veliko škodo Meža. Oblastni odbor je že začel z poglobitvijo stare struge, napravo prekopa pri Guštanju pa bo oblastni odbor skušal izvršiti prihodnje leto. Za popravo ceste Luče—Solčava je odbor kot prvo pomoč nakazal 50.000 Din. Obnovljena bosta oba mosta čez Savinjo v Lučah in Solčavi. Za popravo obrambnega nasipa vasi Luče bo oblastni odbor prispeval 50 odstotkov vseh stroškov. Še ta mesec bodo izvršili pregled Pesnice, voda v Prekmurju in več hudournikov. Odbor je k izvršitvi načrta za namakanje travnikov v Slivnici pri Mariboru prispeval 30.000 Din.

Odbor se peča tudi s

cestnimi zgradbami in preložitvami.

V prvo mesto spada cesta Lesično—Prevorje—Sv. Urban v kozjanskem okraju in cesta St. Ilj—Veljka v mariborskem okraju. V celoti je dograditi še 6 km ceste in sicer 3 v kozjanskem in 3 v šmarnskem okraju. Oblastni odbor prispeva 200.000 Din, cestna zgradba se dokonča do konca leta. K cestni zgradbi St. Ilj—Veljka je oblastni odbor prispeval 130.000 Din. Med nove cestne načrte je odbor sprejel cestno zvezo iz St. Jurija ob južni žel. po dolini mimo Kalobja in Sv. Ruperta do Marije dobje pri Planini. S trasiranjem se je pričelo že v začetku meseca oktobra. V teku je nadalje cestna zveza Zibika—Pristava in Pristava—Stranje v šmarnskem okraju ter skrajšanje cestnega prehoda pri Bolatinovem mostu v Pristavi.

Dalje se trasira cesta iz Stopre pri Rogatcu v Černozišče. Odbor je izdelal načrt in dal podporo 20.000 Din. Za

Naša društva.

Polovična vožnja za Prosvetno zvezo za občni zbor — Zveze štajerskih mladeničev — je objavljen, pa dekret še ni došel. Številka dovoljenja bo objavljena v »Slovenecu« v soboto. Pogoji za polovično vožnjo bodo običajni.

Katero društvo je živ član naše organizacije? Ono, ki rado in vestno vrši navodila, ki pošilja osrednji organizaciji tudi nasvete, ki se gotovo udeležijo občnega zbora.

Kako je z mladeniškiimi zvezami? Iz nekaj krajev smo že prejeli obvestila o tem, da zbirajo zopet mladeniče v naših društvih in da bodo napravili društven odsek »Mladeniško zvezo«. Kako pa je v drugih krajih? Fantje, ali ni v vas nobene mladosti? Ali ni v vas nobene živahnosti, veselja do napredka? Je, je, samo da domače društvo še ni sklenilo, vas zbrati! Društva, fantje čakajo, dajte no, povabite jih v svoj delokrog!

Remšnik. Bralno društvo se je letos poživilo. Članov je že precej, ki tudi berejo, novih knjig smo si že tudi naročili, posebno sedaj, ko je hranilnica v Laškem poslala dar 250 Din. Pristrčna hvala hranilnici, kakor tudi I. del. konzumnemu društvu v Ljubljani, ki je tudi darovalo 100 Din. Obmejni prebivalci rabijo še vsestranske izobrazbe, najbolj pa srčne kulture, in k temu mnogo pripomore dobra knjiga.

Proslava 15letnice Slomškove dvorane pri Sv. Križu se je vršila preteklo nedeljo na prav pomenljiv način. Zjutraj so imeli moške v cerkvi svojo pobožnost in so v izrednem številu pristopili k mizi Gospodovi. Nato pa so se zbrali v Slomškovi dvorani, da so se razgovorili o gospodarskem in političnem položaju ter sklenili, čim bolj uporabljati to dvorano za splošen napredek kmetijskega gospodarstva. Ob desetih je bila slovesna služba božja s primerno pridigo vlč. g. monsignora prof. Vrežeta. Sv. maša se je darovala za vse žive in rajne društvene člane. Pri jutranji in pozni službi božji je lepo prepeval društveni pevski zbor. Popoldne ob pol štirih pa smo se zbrali v Slomškovi dvorani. Po petju in godbi je bil slavnostni govor, ki ga je imel poslanec g. Hrastelj. Povdarjal je, kako bogat kraj je ta Slomškova dvorana, koliko zakladov duševne posebnosti dek. dekan Weixl, župnik Osterž, kaplan Ašič, svoj kulturo so tekem 15 let dvignili neutrudljivi delavci, prav čas učitelj Hercog, pa razni mladeniči in dekleta ter pose-

načrte ceste Ljutomer—Strigona in Ljutomer—Črensovci je okrajnemu zastopu odstopil kredit 20.000 Din. Krajevni ogled se izvrši pri St. Ožbaltu—Kapeli na Kozjaku, Oplotnici—Slov. Bistrica, Polzeli—Sv. Andraž—Velenje in dr. V Prekmurju se je začelo z dovažanjem gramoza za cesto Radmožanci—Turnišče. V Medjimurju se iz oblastnih sredstev popravlja leseni most preko Murice pri Kotoribi. Za posipanje cest v Mežiški dolini je odbor nakazal svoto 200 tisoč Din ter popravil Kultrarjev most pri Dravogradu. Dosegel je, da bo angleška uprava rudnika v Mežici in Zerjavu pri Črni posla prostor med tračnicami ozkotirnice z gramozom. Oblastni odbor bo nadalje v mejah možnosti pomagati pri mostu čez Dravo pri Dravogradu.

Za podporo občinskih cest

je v proračunu za leto 1927 določena svota 100.000 Din. Občini Pameče pri Slovenjgradu je dal 8000 Din, Vrhe in Sv. Jederti 7000 Din, Velenju 5000 Din, cestnemu odboru v Sladki gori pri Ponikvi 5000 Din, za most čez Savinjo v Levcu pri Celju 3000 Din.

Dela in načrti na zdravstvenem polju.

Slovenske bolnice razpolagajo skupno s 1450 bolniškimi posteljami, dnevno je povprečno zasedenih 1200 postelj. Nujno potrebno je povečanje in spopolnitev bolnic v Mariboru in Celju. Za ginekološki in porodniški oddelek v Mariboru se je kupil bivši sanatorij v Petrovem selu. Marib. bolnica potrebuje nadalje moderne kanalizacije. Razširitve je potrebna tudi celjska bolnica. Najbolj pereče je vprašanje mariborske umobolnice in hiralnice. Število vseh umobolnih iz ljubljanske in mariborske oblasti znaša 936. Ker pa so tovrstni ljubljanski zavodi že prenapolnjeni, je treba resno misliti na ustanovitev lastnih zavodov za mariborsko oblast. Zadeva še ni dozorela, da bi se že sedaj dalo o njej sklepati. Oblastni odbor je prevzel posle upravnega nadzorstva podrejenih zavodov. Sedaj se vrši v zvezi z zdravstvenim ministrom v Belgradu prevzem bolnic in hiralnic ter okrožnih zdravnikov. Mariborski oblasti je ministrom za ta namen priznalo letno 8,523.000 Naknadno se zahtevali še povišanje te svote. Do 1. aprila bo odbor predložil in sklenil uredbo o oblastnih bolnicah in službi okrožnih zdravnikov.

V področju socijalne politike je dovolil veliki župan v Mariboru oblastnemu odboru popolno razpolaganje z ubožnostnim skladiškom 69.586 Din.

Delo oblastnega odbora na kmetijskem polju.

Skoraj vsi posli iz te stroke so prešli na samoupravo. Prenos se izvrši najbrže dne 1. aprila 1928. Za mariborsko oblast pride v poštev vinarska in sadjarska šola v Mariboru, šola v St. Juriju, Rakičanu, nasadniki v Dramljah, Kapeli, Vukanovcu in Ptuj. Predsednik izkazuje, koliko je odbor storil že sedaj za premovanje konj, licencovanja bikov, nakup plemenske živine, za poučna potovanja, tečaje, širjenje kmetijskega pouka, pomoč pri živinskih boleznih in drugo.

Resolucije.

Sprejete so bile resolucije v katerih se protestira proti nameravani ukinitvi, ozir. okrnitvi gimnazij v Mariboru in Ptuj. Dalje resolucija v kateri se poziva vlado, da takoj nakaže kredite za obrtno nadaljevalne šole; resolucija, ki zahteva od poljedelskega ministra takojšnjo izvršitev najnujnejših obrambnih del reke Drave, Mure in Savinje; resolucija, da centralna vlada takoj izplača zaostanke za vzdrževanje cest. Oblastna skupščina najame pri pokojninskem zavodu dve posojli: 1.800.000 Din in 2.700.000 Din. Resolucije in predloge so predlagali poslanci kluba SLS.

— — —

bno tudi odborniki tamošnje posojilnice, ki so dvorano s svojo uvidevnostjo tudi omogočili. Člani društva so nato izvajali Finžgarjevo »Verigo« na splošno zadovoljnost. Bog blagoslovi tudi v bodoče kulturno delo in vse delavce v tej Slomškovi dvorani!

Sv. Ana v Slov. gorah. V nedeljo, dne 13. novembra priredi Orlovski odsek pri Sv. Ani v Slov. gor., popoldne ob 3. uri v Društvenem domu šaljivo petdejansko igr »Repositev« in licitacijo »Martinove gosi«. Vsi prijatelji katoliške prosvete ter orlovske misli, iskreno vabljeni. Ker je igra polna šaljivih prizorov, ter ravno primerna za Martinovo nedeljo, se bode vsak lahko pošteno nasmejal. Zato na veselo svidenje v nedeljo, dne 13. novembra v Društvenem domu.

Ali niš nimate škarij? Komaj 107 novih naročnikov smo dobili teh 14 dni. Izrežite si vsi naročilne liste za »Naš Dom«!

Braslovce. Tukajšnje katoliško prosvetno društvo ima v Društvenem domu na Martinovo nedeljo, dne 13. t. m. sledečo prireditev: Ob 3. uri gledališka predstava »Sin«, drama v štirih dejanjih. Igrajo diletantje od Sv. Jurija ob Taboru. Po igri prosta zabava s srečolovom in spominskim govorom ob obletnici rapalske pogodbe. Med odmoru igra orkester. Vabijo se vsi prijatelji našega društva.

St. Janž na Vinski gori. Prireditev, ki jo je priredilo tukajšnje izobraževalno društvo dne 6. t. m., ob 2. uri popoldne v župnijskem gospodarskem posloplju, je nad vse pričakovane vestransko krasno uspela. Naši igralci so ljudsko igro s petjem »Mala pevka«, prav pristrčno pogodili. Zato pa mnogobrojni poslušalci niso štedili s pohvalo. Predvsem so izmed glavnih vlog ugajali puščavnik Benko in mala pevka Zalika. Tudi drugi so rešili svoje vloge častno. Na splošno željo se igra ponovi prihodnjo nedeljo, ob istem času in v istem prostoru. Prijatelji naše mladine, pridite tudi ob daleč; ne bo vam žal. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novega društvenega odra, prosimo tem častnejše udeležbe. Na veselo svidenje!

Sv. Jurij ob južni žel. Kat. slovensko prosvetno društvo priredi v korist sedemtedenskega gospodinskega tečaja, ki se sedaj vrši v prostorih Katoliškega doma, igro: »Namišljeni bolnik« in spevoigro »Boj na trgu«. Igra se vrši v soboto, dne 12. t. m., ob osmih zvečer in v nedeljo, dne 13. t. m. ob pol štirih popoldne. Vabite se k prav obilni udeležbi!

Kaj je novega?

Naša zmaga v obrtni zbornici. Naša stranka je dobila v obrtni zbornici 10 mandatov, nasprotniki (Zerjavovci) 6 mandatov!

Važna posvetovanja v Mariboru. V Mariboru so se začela 8. t. m. posvetovanja med zastopniki naše države in Avstrije radi povzdige Maribora v veliko obmejno postajo. Zaključek teh posvetovanj bi naj bil, da bi se povečal dosežani mariborski glavni kolodvor za eno nadstropje, zgradilo pri kolodvoru novo carinsko poslopje. Ko bodo pogajanja končana, homo poročali, kako in kedaj bo postal Maribor obmejna postaja.

Rapalski dnevi v Mariboru. I. V petek, dne 11. t. m. ob 20. uri Rapalski večer v narodnem gledališču. — Spored: 1. Godba. 2. Govor zastopnika pokrajinskega odbora JM iz Ljubljane. 3. Petje. 4. Primorski bratje (otroški pripori in deklamacije). 4. Živa slika. — II. V soboto, dne 12. t. m. ob pol 18. uri zažiganje žare poleg spominske plošče majske deklaracije v mestnem parku. Govori in petje srednješolske mladine. — III. V nedeljo, dne 13. t. m. dopoldne nabitni dan. — Slovenci Jugoslovani! S svojo udeležbo pokažimo, da so nam pri srcu bratje v italijanskem robstvu. Sedma obletnica je, težka kakor nikoli. Nacionalno zavedni obmejni Maribor, stori svojo dolžnost! — Odbor Jugoslovske Matice v Mariboru.

Vojni tovariši! Kot sklenjeno na Brezjah, kličemo naše delegate in zaupnike za nedeljo 4. decembra v Ljubljano. Kdorkoli se zanima za Zvezo in njeno delo, kdorkoli rabi tozadevnih pojasnij naj pride. Ob 8. uri zjutraj prisostvujemo vojaški maši v garnizijski cerkvi sv. Petra, potem pa vsi v lepi novi salon tovariša Rozmana na sv. Petra cesti št. 85. Tam resni referati, pojasnila, stvarna debata. Med drugim govor o naši »Samopomoči«, o stanju in prenosu ostankov vojnih tovarišev v skupno grobnico itd. Kosilo istotam, nato prosti razgovori in prijateljska zabava. Ob 2. uri nadaljevanje presojanja naših zadev. Vsi kraji Slovenije, kjer so naše podružnice ali pa kjer so se postavili ali nameravajo postaviti spomeniki, naj pošljejo po 1 ali 2 moža k sestanku. Dostop sicer prost vsem bivšim vojakom iz svetovne vojne. Odbor računa, da pride 4. decembra v Ljubljano najmanj 100 zaupnikov od vsepovsod. Tovarishi javite že sedaj pismeno udeležbo na tajništvo SVZ, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5. — Glavni odbor Zveze slovenskih vojakov.

Zlata poroka. Dne 12. t. m. obhajata g. Josip Mavrič, nadučitelj v pokoju, in njegova zvesta soproga Albina 50-letnico svoje poroke. Bila sta dne 12. 11. 1877 v Guštanju na Koroškem poročena. Jubilatoma iskreno čestitamo!

Slovesno odlikovanje. Prihodnjo sredo, dne 16. novembra ob 11. uri predpoldne se vrši v dvorani okrajnega zastopa v Kozjem redka slovesnost odlikovanja okrajnega načelnika g. M. Tomažiča. Ob imenovanju uri bo najprej odborova seja, nato bo izročil gospod okrajni glavar dr. Hrašovec odlikovancu red sv. Save IV. stopnje. — Šest občin je že poprej odlikovalo svojega načelnika s tem, da so ga imenovala svojim častnim občanom, in to trga Kozje in Pilštanj ter občine Drenskobreg, Zdole, Veliki Kamen in Križe.

Premetena goljufija. V trgovini Meini v Gosposki ulici v Mariboru v petek 4. t. m. sta se pojavila dva žida, Rafael in Levi ter kupila manjšo količino čaja za par dinarjev. Plačala sta s tisočdinarskim bankovcem. Prodajalec jima je izplačal razliko, zvečer pa je s strahom opazil, da mu manjka v blagajni tisočdinarski bankovec. Takoj se je spravil na iskanje židov ter ju našel v kavarni Evropa. Dal ju je aretirati in na policiji sta priznala, da sta med tem, ko je prodajalec menjal tisočak, istega previdno zopet spravila ter sprejela nato čisto mirno razliko, s katero sta izginila.

Nesreča z motornim kolesom. V četrtek sta se vozila iz St. Ilja v Maribor z motornim kolesom uradnik S. iz Maribora in gdna Š. iz St. Ilja. Ker je bila že tema, voznik ni opazil, da je železniška zatvornica zaprta ter je z

Fran Wernig:

Jesen 1920—1927.

(Koroški spomini.)

Tiho in sanjavo ždi na najvzhodnejšem obronku Rožne doline gorska vas. Ob južni strani se dviga nad njo mogočna in temna, visoka gora »Črni vrh«. Izza nje pa ostro in nebotično štrli v svetlo-sinje jasno nebo, vrhova Malega in Velikega Obirja.

Otožna, sanjava tišina prve jeseni lega povsod na prirodu. Vendar se nam ljubko prijazno solnce smehlja to jesen delj in vztrajneje kot druga leta. In temno-rdeče žarijo bukovki gozdovi onstran Drave; živahno, veselo, zdaj tiho, zdaj glasneje šumijo in žuborijo gorski potoki in grapah in belih plazovih Črnega vrha; v solnčnem Rožu pa se sredi zelenih trat in travnikov, po vsej dolgi in prostorni dolini, tja do sive Jepe beli vas za vasjo in cerkev za cerkvico.

Lahen veter pihlja in šepče otožno v vejevju lastnatga drevja — tu in tam zastoka glasno in cvileče samotna vrba. Rahlo in jedva slišno odpada listje, pada in umrje tiho in spokojno. Prva tih, sanjava, lepa jesen v Rožni dolini.

Ravno taka jesen je bila pred sedmimi leti. Jesen, nepopisno lepa v prešerni solčni sanjivosti in živahnosti, jesen, vendar — polna groze in nepopisne boli za slovenski Koročan, nad katerim se je zgrnil 10. oktobra 1920 za vedno besni val tujeve zmagovalnosti in maščevalnosti.

Sedem let je že minulo od te bode, ki se je vdolbila v naša srca z nepopisno in neizbrisno bolelostjo. Z bolelostjo, ki rojakom tostran Karavank v nepoznavanju tihih in intimnih lepot in prirodnih krasot Koroške, dežele jezer in pesmi in pravljicno zasanjane pokrajine — v nepoznavanju globoke ljubezni »Korošca« do domače grude ne bo nikdar razumljiva.

Opri ob grčavo palico, bledega in izmučenega obraza odhaja stari Borovnik ob strani svojega, iz tujine se vrnelega sina na polje. Odhaja po slovo od svoje ljubljene, z njegovim znojem in trudom in z vso njegovo ljubeznijo prepone grude. Še enkrat hoče videti v jenskem solncu se smehljajoče polje mladega, zelenega žita; videti hoče še tihe loge in sočne

vso silo zavozil v njo ter jo prelomil. Motorno kolo se je popolnoma razbilo, dočim sta oba vozača odletela naprej na progo ter se odbila od vagona, ki je baš tedaj pasiral dotično mesto, tako srečno, da nista padla pod kolesa, kjer bi našla gotovo smrt.

Rop in poneverba. V noči od sobote na nedeljo sta na poti iz Kamnice proti Mariboru napadla 18 letni Josip Kajšler iz Limbuša in 19 letni Josip Vezovnik iz Vrhovega dola pri Mariboru 61 letnega starčka železniškega upokojenca Antona Tajnska ter ga tako pretepla, da je nezavesten obležal na cesti. Pri tem sta mu suroveža raztrgala obleko in ga oropala za 500 Din. Oba npadalca so orožniki aretirali in izročili sodišču. — Tvrđki Karel Schmit v Mariboru je v soboto poneveril njen uradnik 19 letni Helmut Golob 150.000 Din, ki bi jih moral prinesiti tvrđki iz Narodne banke. Uradnik je dvignil denar, ni pa se več vrnil v trgovino. Ko so zadevo popoldne prijavili policiji so mogli detektivni ugotoviti le toliko, da se je Golob med tem odpeljal z avtomobilom v Gradec.

Dekleta! V prihodnjem letu bo objavil »Naš Dom« lepi popis potovanja gđ. Mar. Štupca na Velehrad. Naša dobra predsednica dekliških zvez Vas bo s tem gotovo razveselila. Letos »Naš Dom« ni hotel začeti z objavljanjem; boste tembolj agitirale za »Naš Dom« za 1. 1928.

Vlom v župnišče. V soboto 29. oktobra ponoči je neznan vlomilec vlomil v župnišče v Poljčanah. Omrežje je razmaknil in skozi okno prišel v župnijsko pisarno, kjer je pobral denarja do 4000 Din iz raznih cerkvenih in društvenih blagaj. Skozi okno je zopet izginil.

Vlom v Prekmurju. Pred nekaj dnevi so neznan vlomilci vdrli v žganjarno Franca Zadravca v Lipi. Odnegli so 50 litrov žganja. Iz žganjarne so šli vlomilci v shrambo in od tam odnesli velik lonec masti. Vlomilci so imeli ponarejene ključe in so brez ropota prišli v hišo.

Požar v Rogški Slatini. Dne 30. oktobra zjutraj je pogorelo gospodarsko poslopje g. nadžupnika Korošca. Ogenj je bil podtaknjen. Škoda je zelo velika, ker je bilo v gospodarskem posloju shranjenih veliko pridelkov.

Ugankarji in ugankarice »Našega Doma«! Ali še nobenega novega naročnika niste pridobili?

Velikanska sodna razprava. Razprava zoper Prpiča je razpisana za mesec februar. Na zatožni klopi bo 35 razbojnikov in okoli 90 oseb, ki so glavnim razbojnikom pomagale in jih skrivale. Prpičeva tolpa se bo zagovarjala radi 68 zločinov, od roparskih umorov doli do navadnih vplemov in tatvin, obravnava bo trajala najmanj mesec dni.

Roparji v orožniški obleki. V vasi Zaton pri Šibeniku so napadli roparji, preoblečeni v orožniške obleke, tammošnjega župnika J. Aniča. Čakali so ga v župnišču, dokler se ni vrnil iz vasi. Ko je prišel, so zahtevali od njega 100.000 Din. Ko jim je župnik rekel, da nima več kot 2000 Din, so mu roparji začeli groziti, da ga bodo ubili. Med tem je župnikova sestra priklicala na pomoč kmete, ki so takoj prihitali v župnišče. Na pomoč poklicana je bila vsa vas in začela se je prava bitka med kmeti in roparji. Streljali so nekaj časa kakor na bojišču, končno se je roparjem posrečilo, da so pobegnili.

Roparski napad zahteval 8 človeških žrtev. V hišo kmeta Borowega v Gadomiecu na Poljskem je udrla te dni pet oboroženih razbojnikov, ki so zahtevali od kmeta, da naj jim izroči ves svoj denar in vse dragocenosti. Ker se kmetu pozivu ni odzval, temveč se je hotel razbojnikom postaviti celo v bran, so jeli streljati banditi iz revolverjev ter so tri člane družine ubili, pet pa težko ranili, nakar so hišo izropali. Odnegli so 300 zlotov in nekaj dragocenosti.

travnike ter pasočo in kramljaajo živino na njih, in mladi, temni, skrbno negovani smrekovi gozd. Pri tem obhodu pa se namahoma zresni in razzalosti obraz starega Borovnika. Obstane in se zazre v njivo bujne, zelene rži.

»Kaj si obstal oče in kaj gledaš?« vpraša sin. »Vidiš, otrok«, odvrne stari in bolehn oče — »vidiš tam sredi njive dolgo, prazno liso? To rž sem posejal letos še sam, pokazala pa se je prazna proga sredi rži in stari ljudje pravijo, da je to znak, da to leto nekdo v družini umrje.« Molče, z bridko tugo in bojznijo v srcu sta nadaljevala pot oče in sin. Z bridko boleščjo se je poslovil od očeta tudi sin-edinec, ki je moral usodne jeseni, pred sedmimi leti, zapustiti za vedno dom, očeta in mater.

In ko se je vrnil po dolgih tednih, polnih negotovosti in bojznji zopet na svoj dom, je našel tam le gluho tišino, obupno praznoto in črno žalost. Dom mu vzel je tujec in edino ljubeče in razumevaajoče srce, srce očetovo, je nehale biti za vedno. — Stoji ob rakvi očetovi in stoji na ruševinah svojega življenja. Svetla, jasna in solčna je bila nekdo njegova bodočnost — usodna, črna jesen pred sedmimi leti pa jo je spremenila v prazne blodnje in brezciljna potovanja po tujini — potovanja brez doma, brez sreče in ljubezni.

Zdaj vse minulo je,
Nič več pev ne bom,
Ker ni več moj dragi, ljubi dom.

nosti. Vseh petero ranjencev je poškodbam podleglo. Roparji so izginili brez sledu.

Kupite srečke loterije Martinišča! V nedeljo se izžreba štirisedežen avtomobil in 700 drugih dobitkov.

Vsak naročnik »Slovenskega Gospodarja« naj si naroči »Naš dom«! — Velja 12 Din.

Gospodarstvo.

Avstrija hoče kljubovati.

Beograd, 6. nov.

Med našo državo in Avstrijo se bodo prihodnji teden pričela pogajanja za novo trgovinsko in gospodarsko pogodbo. Ta pogodba bo določala, katero blago in pod kakimi pogoji bomo smeli v bodoče prodajati, oziroma pošiljati čez mejo in po kaki carini bomo lahko iz Avstrije uvažali sem k nam. To vse je za naše kraje, osobito za celo Slovenijo, in prav posebej še za našega kmeta velikanske važnosti. Za naše kraje je Avstrija dežela, katera rabi največ naše živine, največ vina in sadja. Ako nam je meja na sever zaprta, je naš kmet in tudi naš delavec izgubljen. Ker je pa stara pogodba med obema državama že jeseni potekla, se mora napraviti nova.

In kaj počenja sedaj sosedinja Avstrija? Še predno so se začela nova pogajanja z našo državo, že je povišala carino na kmetске pridelke, katere posebno iz Slovenije pošiljamo preko meje v Avstrijo. Na živino je zvišala Avstrija carino tako visoko, da bo v bodoče nemogoče pošiljati našo živino v Avstrijo. Tudi uvoz vina in sadja hoče Avstrija onemogočiti iz naših krajev. Naša vlada tega početja ne bo mogla mirno gledati in bo seveda morala Avstrijem naložiti kot protitež višje carine na indutrijske izdelke. Morala se bo Avstrija na ta način vendarle spametovati in bo dovolila, da bo mogel naš kmet vsaj po dosedanjim carini pošiljati živino in drugo poljedelsko blago v Avstrijo. Misuvideli, da je vendarle Avstrija prešlaba, da bi začela z limo, da bodo avstrijski državniki tako razsodni in bodo našo državo carinsko vojno.

Da ne bodo naši ljudje mislili, da se nihče ne briga v tem težkem času za naše pravice, povemo, da so naši poslanci takoj, ko so zvedeli za nakano Avstrije, storili potrebne korake in so našo vlado in njene zastopnike pri pogajanjih z Avstrijo opozorili na naše zahteve. V imenu Jugoslovanskega kluba so dne 5., 6. in 7. novembra poslanci Hohnjec, Pušenjak, Škulj in Zebot obiskali v Beogradu dotične člane komisije, ki bodo sodelovali pri teh važnih pogajanjih. Ako bodo Avstriji še naprej kljubovali v našo škodo, bo pač naša vlada tudi morala pokazati več odločnosti proti Avstriji. Našim ljudem pa svetujemo, da so popolnoma mirni. Saj se nobena juha ne je tako vroča, kakor se skuha . . . —t.

Hmeljski trg. Iz Zalca poročajo. Hmeljska trgovina je vedno slabejša. V Nürnbergu je padla cena od 2500 na 2300 mark za 50 kg. Tukaj bivajoči hmeljski kupci so večidel odšli, o trgovini se malo sliši. Prodajalci še vsaki dan z vzorci dohajajo, pa malokateremu se posreči hmelj za sramotno nizko ceno prodati. Prvoletnik in pozni rujavi hmelj se plačuje po 10 Din, boljše vrste pa po 20 do 30 Din za 1 kg. Mesec november in december sta za to kupčijo vsako leto najslabša. Po novem letu oživi zopet kupčija in traja do aprila. Kdor ga ta čas ne proda, mora čakati do prihodnje jeseni novih kupcev, koji pa stari hmelj zelo nizko plačujejo.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 8. novembra 1927. Prignalo se je: 11 konj, 11 bikov, 106 volov, 427 krav in 10 telet. Skupaj 565 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7.50 do 8 Din, poldebili voli od 6.50 do 7 Din, plemenski voli od 5.50 do 6 Din, glavne krave debele od 6.75 do 7.50 Din, plemenske krave od 5.50 do 6 Din, krave za klobasarije do 4.50 do 5 Din, molzne krave od 5.50 do 6.50 Din, breje krave od 5.50 do 6.50 Din, mlada živina od 6.50 do 8 D, teleta 12.75 Din. Prodalo se je 299 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 72 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso, meso od bikov, krav in telic od 10 do 18 Din, teleče meso od 17.50 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 17 do 30 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 4. oktobra 1927 se je pripeljalo 263 svinj, 1 koza; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad Din 120—150. 7—8 tednov stari Din 180—200. 3—4 mesece stari Din 350—400. 5—7 mesecev stari Din 420—450. 8—10 mesecev stari Din 550—560. 1 leto Din 1000—1200. 1 kg žive teže Din 10—11.50. 1 kg mrtve teže Din 15—17.

Pisma iz domačih krajev.

Remšnik. Na Vernih duš dan zvečer so Poglonovi zapazili, da šviga plamen iz dimnika pri Tišlerjevem Hanzlu, saj se so se namreč vžgale. Vsi planejo na pomoč, kličejo druge sosedje ter z vso silo zadušijo polagoma ogenj okoli dimnika. Škode je precej na raznih predmetih, posebno na posodi. Tišlerjev Hanzl je stalen naročnik »Gospodarja« ter zvest prijatelj poštenih knjig.

Gornja Sv. Kungota. Milo so peli zvonovi dne 7. novembra, ko smo nesli k večnemu počitku pokojno Trezo Drozg, dobro krščansko dekle, ki je umrla na Kozjaku, dne 5. novembra. Nosile so jo naša dekleta iz Marijine držbe. Draga Treza, zvesto si Bogu služila, zato trdno upamo, da se pri ljubem Jezusu že v slavi nebeški veselijo. V Gospodu sladko počivaj! Dosedaj je pri nas narastlo število mrtvih na 30, in ravno toliko jih je v tem letu rojenih. — Delo pri prosvetnem domu napreduje; opozarjamo že danes domačine in iz sosednih župnij, da se blagoslovitve in slovesne otvoritve gotovo udeležijo v ogromnem številu — kdaj, bo pravočasno v časnikih naznanjeno. — Gospodinjski tečaj v Gornji Sveti Kungoti v prosvetnem domu se vrši prihodnje leto, zato dekleta, ne silite v mesta, ker boste imele tukaj prelepo priliko, izvežbati se v kratkem času v racionalnem gospodarstvu za mal denar.

Spodnja Sv. Kungota. Pri nas smo včasih veseli, včasih žalostni. Trgatev je sicer veselo opravilo, a letos ni bilo

posebno, ker je bolj malo in dobili smo berače-pomagače, katere sicer radi imamo, a v trgovini jih čisto nič nismo pogrešali, vojake mislim, ki so ravno ob trgovini imeli tukaj orožne vaje. Kaj takega se naj ne zgodi več! Veselili smo se tudi otvoritve postajališča Čirknica, ker še to leži v naši župniji in imajo tudi Kungovčani iz te okolice od postajališča veliko korist. — Imeli smo tudi zlato poroko Jožefa in Ane Korošec. — O žalostni smrti našega cestarja Polenšaka ste že poročali. Ubijalci so baje že obsojeni in ljudem ne gre v glavo, da bi manj ječe dobili, kakor šmuglerji. — Občinska reva Marija Jarčič se je na paši v zmedenosti obesila. Smrt je pokosila tudi dobrega kmeta Franca Matjašiča v veliki starosti, in pridno mater Antonijo Ulbl v najlepših letih. Naj počivata v miru! — Da nič nismo veseli pozdravov od davkarije, ki nam jih pošilja v obliki različnih čekov, kdo bo nam to zameril?

Hajdina. Na Vseh svetih dan je naša župnija po 17mesečnem čakanju dobila novega župnika in sicer č. g. Vekoslava Skuhala bivšega tukajšnjega kaplana, pozneje špirtuala v mariborskem bogoslovju in točasno upravitelja naše župnije. Prvo zahvalo za to duhovno veselje smo dolžni najvišjemu Gospodu, Bogu, ki je uslišal naše srčne želje, ko nam je po svoji nam vedno nerazumljivi Previdnosti poslal za stalnega svojega namestnika tega blagega duhovnika. Zahvalimo pa tudi preč. vodstvo lavantinske škofije, da je ustreglo želji hajdinskih župljanov, lahko rečemo: vseh brez izjeme. Slednjič prav lepo zahvalimo g.dr. Vinko Močnika, bogoslovnega profesorja, ki nam je investiral našega novega župnika in nam v svojem cerkvenem nagovoru razložil obred inštalacije tako jasno in poljudno, da bomo odslej še bolj znali ceniti in ljubiti svoje dušne pastirje. Božji blagoslov naj obilno rosi na naše duhovnike in na nas vernike!

Sv. Lovrene na Dravske mpolju. Nekaj zares lepega lahko danes poročamo od nas: naša farna cerkev se je v svoji notranjosti odličila kot nevesta, ker jo je mojstrska roka akademičnega slikarja g. S. Frasa celo preslikala. Na praznik Kristusa-Kralja je novo slikarstvo slovesno blagoslovil mil. g. prelat in stolni dekan dr. Ivan Tomazič. Veseli smo tega dogodka in ponosni na to delo farani-domačini, ki smo ga oskrbeli in smo prepričani, da se bo lepe notranjosti razveselili še marsikateri sosed ali tujec, ki bo mimogrede stopil v ta hram božji. Želimo samo, da bi moglo le večkrat iz našega kraja poročati kaj lepega in tudi veselega.

Slovenska Bistrica. V nedeljo, dne 30. oktobra 1927, ob pol 12. uri ponoči je umrl g. Henrik Gril, hišni posestnik in podžupan našega mesta. Pokojni je bil trden naš pristaš in se je že pred vojno mnogo udeleževal političnih borb v našem mestu in ravno vsled tega mnogo trpel leta 1914 vsled internacije v Gradcu. V mladi naši državi je bil večkrat namestnik kandidata SLS za narodno skupščino, deloval je po vojni kot gerent naše mestne občine, kakor član, oziroma odbornik Okrajne hranilnice, Posojilnice in okrajnega zastopa. Bil je član in podpornik vseh naših društev, zlasti Orla. Bil je nekoliko razburiljive narave, sicer pa nesebična, blaga duša. Kako je bil rajni splošno priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležila ogromna množica meščanskega in kmetijskega ljudstva. Pri sprevodu so bili zastopani: občinski odbor, gerentski svet okrajne hranilnice, načelstvo posojilnice, okrajni zastop, odbor SLS, Orli, Orlice, članstvo Prosvetnega društva, požarna bramba itd. Pogreb je vodil dekan in oblastni poslanec za slovenjebistriški okraj preč. g. Alojz Sagaj iz Hoč ob asistenci domače in sosedne duhovščine. Na grobu je govoril v imenu SLS v slovo narodni poslanec za naš okraj g. Štefan Falež tako milo in ljubko, da so marsikatero oko zalile solze. V imenu meščanstva in katoliških društev pa se je poslovil od pokojnega oblastni poslanec g. dr. B. Schaubach. Cerkveni pevci so mu zapeli pri hiši in ob gomili milodoneče žalostinke. Ganljivo je zadonel ob odprtem grobu zadnji pozdrav Orlov, ki so nesli in spremljali svojega podpornega člana k večnemu počitku: Brat — z Bogom! Čudno se je pa zdelo udeležencem pogreba, da mestna občina, pri kateri je kot narodnjak deloval toliko let, ni imela besede za pokojnega ob odprtem grobu. Rajnega priporočamo vsem, ki so ga poznali, v molitev. Svetila mu večna luč!

Sv. Anton v Slov. gor. V svrhu zidave društvenega doma je daroval tukajšnji domačin, stanujoč na Dunaju, gospod Adolf Dominkuš, 500 Din. Gradbeni odbor se njemu, kakor tudi vsem darovalcem stavbenega lesa prav iskreno zahvaljuje.

Sv. Tomaž pri Ormožu. G. urednik, že dolgo Vas nismo nadlegovali z nobenim dopisom, toda sedaj, ko se bližajo občinske volitve, se bomo večkrat spomnili na Vas. Pri nas se bo bil volilni boj, kakoršnega še ni bilo in sicer se se razni demokrati pobotali z dosedanjim županom, rekoč: tudi mi bi radi bili nekaj več kot občani. In kakor je že to navada, dobili so par nerazsodnih ljudi, da so se podpisali na njihovo listo. Drugič si bomo pogledali te može nekoliko bližje. Naša občina Sv. Tomaž, ki je takorekoč srce cele fare, bo imela pri sedanjih občinskih na svoji SLS kandidaturi listi vpisane same vrle može in »kuraš« fante, kateri bodo res delali za blagor svojih občanov, katerim ne bodo ceste in pota deveta brigada, da se odzovete vabilu SLS, kakor ste to storili pri oblastnih in državnozbornskih volitvah. Pokažimo našim nasprotnikom, da še hodimo k sveti maši. In zato si bomo volili ljudi, kateri nam bodo popravili naše strašno slaba pota in ceste. Torej na svidenje dne 4. decembra pri prvi škrinjici!

Ljutomer. Dne 7. t. m. je bila tukaj pokopana ga. Neža Bračko, vdova po prejšnjem našem cerkovniku. Rajna je bila izredno delavna, dobra in potrpežljiva. Bila je takorekoč izvošček revežev, ker je s svojimi kravicami zvozila siromakom poljske pridelke in dr. na dom, in to za nizko ceno. Blaga pokojnica naj prejme za svoje nesebično delo večno plačilo v nebesih!

Škofja vas. Poštenemu, vernemu in treznemu človeku manjka besedi, s katerimi bi lahko naše politične nasprotnike dovolj osramotil pred vso javnostjo. Plačani agitatorji letajo sedaj od hiše do hiše, blatijo našo SLS, obrekujejo naše kandidate, ščuvajo vas proti vasi, gornji del občine proti spodnjemu, kmeta proti delavcu in narobe. Ako govorijo z volilcem iz Trnovelj, pravijo, da so odborniki SLS Trnovljam nasprotni; obratno pa pravijo volilcem zgornjega dela občine, da isti skrbijo samo za spodnji del občine. Delavcem

Družinska pratika

za leto 1928

s podobo SV. DRUŽINE je že izšla ter se dobiva po vseh naših trgovinah papirja i. t. d.

SEGAJTE LE PO NAŠI